

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
IRM: 33-104, 33-140 IRM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orkf.police.hu

Szám: 105/476- /2010.RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, Rác Zsolt (1161 Budapest, Rákospalotai határút 75. szám alatti lakos) panaszos jogi képviselőként dr. Rác Dominika (1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 36-38. I/12) által előterjesztett panasz beadvány tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 482/2010. (XII. 1.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz (1363 Budapest, Pf.16.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Rác Zsolt, panaszos
- 2) Dr. Rác Dominika, jogi képviselő
- 3) Független Rendészeti Panasztestület
- 4) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 5) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Rác Z József (a továbbiakban: panasos) a vele szemben 2010. március 7-én 9 óra körüli időben fogatosított rendőri intézkedések (igazoltatás, előállítás) miatt, jogi képviselője, dr. Rác Dominika útján 2010. március 12-én nyújtotta be panaszát a Panasztestülethez.

A panasos beadványában előadta, hogy 2010. március 7-én reggel 9 órakor rokonai és barátai körében háza előtt tartózkodott, amikor egy rendőrautó három rendőrrel megállt a közelükben. Az intézkedő rendőrök arra kérték a jelenlévőket, hogy igazolják magukat, az igazoltatás okát azonban nem jelölték meg. A panasos az intézkedő rendőröknek elmondta, hogy személyi igazolványa a lakásában van, de a rendőrök jelezték, hogy „arra már nincs szükség”. A panasz beadvány kitért arra a körülményre is, hogy a panasos reggel 7 órától versenygalambjainak itatóját takarította és a keze a hideg víztől átfázott, ezért azokat az intézkedés során a kabátja zsebébe tette. A rendőrök kérték, hogy vegye ki kezeit a zsebéből, amire a panasos közölte, hogy fázik. Ismételt felszólításra kivette kezeit, és zsebeit kifordítva közölte, hogy azokban csak zsebkendő és a telefonja van, ugyanígy tettek a többiek is. Mindezek után, miközben a rendőrök a többieket igazoltatták, a panasos kissé félrevonult – kb. 3 méterrel –, a kocsinak dőlt, majd ezt követően kezeit ismét a zsebeibe tette. Ekkor a korábban vele szemben intézkedő rendőr odament hozzá és ismét figyelmeztette, hogy vegye ki a kezeit a zsebéből.

Ezt követően újabb két rendőrautó érkezett, melyekben két-két rendőr ült. A panasos a vele szemben intézkedő rendőr kérésére közölte adatait, amelyeket a rendőr rádión keresztül ellenőrzött. A panasos állítása szerint ekkor a rendőr már tiszteletlenül beszélt vele, majd megbilincselte, és a rendőrautóba ültette. A panasos állítása szerint a rendőri intézkedésnek nem állt ellen. Amint a panasost az autóba ültették, kiszólt az autóból a testvérenek, hogy hozza ki a házból az okmányait, amire a rendőr közölte, hogy ha a testvére a területet elhagyja, őt is megbilincselik.

Az előterjesztett panasz szerint a rendőrautóban az intézkedő rendőrök a panasossal tiszteletlenül beszéltek, mert az autót vezető rendőr megkérdezte tőle, hogy fázik-e, és a kérdéshez még hozzáfűzte, hogy „nem venném a szívemre, ha megfázna”. Ezek után az autót vezető rendőr mellett ülő rendőrnő leengedte az ablakot, majd a következő megjegyzéseket tette: „adunk neki egy kis huzatot”, „hogy hagy szokja egy kicsit a hideget”, majd visszaszólt a hátul ülő férfi kollégájának, bocsánatot kért tőle a huzat miatt. Ezt követően „még zenét is adok neked” megjegyzéssel, a panasos szerint teljes hangerőre tekerték a rendőrök a rádiót. Az előállítás 10 óra 30 perctől 12 óra 32 percig tartott, mely időtartam alatt eljárási cselekményeket nem fogatosítottak a panasossal szemben. A panasos sérelmezi, hogy se szállításakor, se a fogvatartása során nem közölték vele előállításának okát.

A panasos édesanyja, valamint az igazoltatásnál jelen levő rokonai közül ketten a panasos személyazonosító okmányával bementek a rendőrkapitányságra annak érdekében, hogy igazolják a panaszt. A rendőrkapitányságon azonban közölték velük, hogy ilyen nevű személyt nem hoztak be, majd felszólították őket arra, hogy hagyják el az épületet.

A panaszos előterjesztett beadványában a vele szemben fogantatosított rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakat sérelmezte:

1. Sem a szállításakor, sem az előállítás során nem közölték vele az intézkedések okát.
2. Az intézkedő rendőrök tiszteletlenül beszéltek vele.
3. Édesanyját, valamint az igazoltatásnál jelen levő két rokonát – akik a panaszos személyazonosító okmányával bementek a rendőrkapitányságra annak érdekében, hogy igazolják a panaszost – tévesen tájékoztatták akkor, amikor közölték velük, hogy ilyen nevű személyt nem hoztak be, majd felszólították őket arra, hogy hagyják el az épületet.

A panaszbeadványhoz a jogi képviselő mellékelte a panaszos előállításának időtartamáról szóló igazolást, melynek tartalma szerint az 2010. március 7-én 10 óra 37 perctől 2010. március 7-én 12 óra 32 percig tartott. Az előállítás ideje alatt a panaszosnak panasa és sérülése nem keletkezett. Az igazolás egy példányát a panaszos átvette, amit aláírásával tanúsított. Az igazoláson azonban nincs kitöltve, hogy milyen jogalap alapján állították elő a panaszost. Mellékelte a jogi képviselő továbbá a panaszos előállítása során a letéti tárgyakról szóló jegyzőkönyvet, amely szerint a panaszostól a következő tárgyakat vették át: Pannon GSM SIM kártya, NOKIA telefon, akkumulátor, cipőfűző, nadrág. A jogi képviselő az előterjesztett panaszt 2010. szeptember 13-án kiegészítette, e beadványban további panaszokat adott elő.

A jogi képviselő álláspontja szerint:

1. Az eljáró rendőrök az intézkedés során az Rtv. több rendelkezését is megsértették, így nem tettek eleget az Rtv. 20. § (2) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek, másrészt nem volt olyan, az Rtv. 29.§-ában megjelölt körülmény, amely a panaszos igazoltatására okot adott volna.
2. Az Rtv. 33. §-ában foglalt előállítási okok közül az intézkedés során egyik sem merült fel, ezért a panaszos előállítása szükségtelen volt, valamint nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelménynek sem, mivel az intézkedés a panaszos otthona előtt zajlott és a panaszos jelezte is, hogy a házban vannak az iratai, ennek felmutatása tehát megtörténhetett volna, ezen kívül pedig a panaszos több barátja és rokona is jelen volt, akik az Rtv. 29. § (2) bekezdés utolsó mondataiban foglaltak szerint igazolni tudták volna panaszost, továbbá a bilincselést követően testvére is felajánlotta, hogy igazolja a panaszost, azonban ezt a rendőrök megtiltották (és az igazoltatás helyszínének elhagyását is).
3. Sértette a panaszos emberi méltóságához fűződő jogát az, hogy az eljáró rendőrök a panaszos rendőrkapitányságra szállítása során a panaszosra vonatkozó, súlyosan sértő megjegyzéseket tettek.
4. Súlyosan sértette a panaszos személyi szabadsághoz és tisztességes eljáráshoz fűződő jogát, hogy az intézkedő rendőrök az előállítás okát az előállításról készült igazolásban nem tüntették fel.
5. Az intézkedés során szükségtelen volt a bilincs használata, mert az Rtv. 48. §-ban felsorolt okok egyike sem állt fenn az intézkedés alkalmával, a panaszos nem szegült ellen az intézkedésnek, szökésétől, támadásától és önkárosítástól alappal tartani nem lehetett, amit az is bizonyít, hogy miután panaszos közölte, hogy nincsenek nála a személyazonosító okmányai, a többiek igazoltatása során zsebre tett kézzel várakozott, ellenszegülést nem tanúsított, ellenben az előbbieken kifejtettek szerint az iratok bemutatását is elő kívánta

segíteni. Az intézkedő rendőrök a bilincshasználat során megsértették az Rtv. 15. § (2) bekezdésben foglalt arányossági követelményt.

6. Az intézkedő rendőrök nem biztosították a panaszosnak a lehetőséget, hogy előállítása során hozzátartozóját értesítse. A panaszos telefonjából SIM kártyáját ki kellett vennie. Ezen kívül a kapitányságra érkező rokonoknak tévesen azt a tájékoztatást adták, hogy a panaszost nem hozták be a rendőrségre. Ezen eljárás szintén a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát sértette.

II.

Döntésem meghozatala során az alábbi iratok és nyilatkozatok álltak rendelkezésre:

- Budapesti Rendőr-főkapitányság XVI. kerületi Rendőrkapitányság Ór-Járőr Alosztálya - az intézkedő rendőrök - által készített, 2010. március 7-én kelt, az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés és az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás;
- a Budapesti Rendőr-főkapitányság Hivatalának 2010. április 12-én kelt feljegyzése arról, hogy Rácz Józseffel szemben a panasz tárgyát képező intézkedés nyomán nem indult eljárás;
- A Budapesti Rendőr-főkapitányság Hivatalának a 2010. április 13-án kelt tájékoztató levele a rendőri intézkedésről;
- a Budapesti Rendőr-főkapitányságon 2010. március 7-én az előállított személy által tett nyilatkozat;
- előállítás időtartamáról készült igazolás;
- letéti tárgyakról készült jegyzőkönyv;
- panaszos jogi képviselőjének 2010. március 12-én előterjesztett panasza;
- panaszos rokonainak (FRP-hez 2010. augusztus 16-án érkezett) közös nyilatkozata;
- panaszos jogi képviselője 2010. szeptember 13-án kelt levele;

A rendelkezésre álló iratok alapján tényállásszerűen az alábbiak állapíthatók meg.

A panaszossal szemben 2010. március 7-én 10.37 órakor a BRFK XVI. kerületi Rendőrkapitányság beosztottjai foganatosítottak személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedést az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulat¹ – szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása – alapján. Az intézkedés előzményeként az szolgált, hogy Rácz Józsefet és négy társát a Budapest, Rákospalotai határúton a járőri tevékenységet végző rendőrök az Rtv. 29. § (1) bekezdése², valamint a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló

---

¹ **Rtv. 33. § (2)** A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;

² **Rtv. 29. § (1)** A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 38. § (1) bekezdése³ alapján személyazonosságuk igazolására szólították fel. Az intézkedés oka pedig az volt, hogy az utcán tartózkodó társaság személyleírása, adottságai, az általuk viselt ruházat részben megegyezett az elmúlt hónapokban a kerületben több bűncselekményt elkövetők jellemzőivel.

Az intézkedésről készül rendőri jelentés szerint „a kerületben az elmúlt hónapokban több bűncselekmény (rablás, betöréses lopás és gépjármű feltörés) elkövetése során az öt fős társaság testi jelei, adottságai és ruházatai részben megegyeztek a bűncselekmény elkövetőivel”, valamint a rendőr többszöri figyelmeztetésére, melyek a panaszost a kezeinek a zsebéből történő kivételére szólították fel, „nem tett eleget és a négy fő mögé állva, az ott parkoló gépkocsinak dőlve tovább nevetett. Láthatóan az intézkedésemet nevette ki, provokatívan.”.

A panaszos a helyszínen hitelt érdemlően nem tudta magát igazolni, továbbá a többszöri rendőri felszólításnak nem tett eleget, ezért a hivatkozott törvényi felhatalmazás alapján – jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülés szabálysértés elkövetésének gyanúja miatt – az intézkedő rendőr a BRFK XVI. kerületi Rendőrkapitányságra előállította a panaszost. E cselekményt, és az intézkedés alapjául szolgáló egyéb körülményeket szóban közölték a panaszossal.

Tekintettel a helyszínen lévő társaság létszámára (öt személy), valamint az intézkedés alá vont személy rendőrökkel szembeni tanúsított nem együttműködő magatartására, a szökés és támadás megakadályozása érdekében az Rtv. 48. § b) és c) pontjai⁴ alapján a panaszossal szemben 10.37 óra és 10.55 óra közötti időben – a helyszínről a rendőrkapitányság épületébe történő beszállításig – bilincs alkalmazására került sor.

Az előállítás 12.32 óráig tartott, amely magában foglalta a helyszíni intézkedéstől, az előállított személy beszállításán keresztül az előállító helyiségben történő elhelyezésig és a személyazonosság megállapításáig terjedő időtartamot.

A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy az igazoltatásnak megvolt a kellő jogalapja, mivel a járőrözést végző rendőrök az előzetesen beszerzett adatok alapján megfelelő alappal és okkal – az eset összes körülményét figyelembe véve, az adott helyzet pillanatnyi értékelése alapján akár bárminemű jogsértő cselekmények megelőzéseként – az Rtv-ben foglalt nyilvánvaló felhatalmazás alapján intézkedtek és hajtották végre az igazoltatást, amelynek helye van a közrend, illetve a közbiztonság védelme érdekében, valamint bűnmegelőzési célból. A rendőrségi dokumentumokból kiderül, hogy a panaszos az intézkedő rendőrrel szemben nem működött együtt, az egyértelmű – különösebb kellemetlenséget nem okozó, kifejezetten az intézkedés biztonságos végrehajtását szolgáló (kezeit vegye ki a zsebéből) – rendőri felszólításnak többszörösen nem tett eleget, az

---

³ **Szolgálati Szabályzat 38. § (1)** Az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Ha az okmány valódisága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel. Felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja. Az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, illetőleg - szükség szerint - a személyi adat- és lakcím nyilvántartásban, vagy az okmány-nyilvántartásban.

⁴ **Rtv. 48. §** A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

b) támadásának megakadályozására,
c) szökésének megakadályozására,

igazoltatást akadályozta, a munkájukat végző rendőröket nevetésével egyrészt zavarta, másrészt provokálta. A rendőri utasításnak történő ellenszegülés és a panaszosnak az intézkedés során tanúsított magatartása alapján a rendőrökben alappal merülhetett fel, hogy akár erőszakos cselekményekre is sor kerülhet, ami mind a rendőrök testi épségét, mind pedig az intézkedés eredményes befejezését veszélyezteti.

Az eset összes körülményét figyelembe véve a panaszos igazoltatásának és előállításának, valamint a bilincs alkalmazásának megvolt az indoka és a jogalapja, amely a hatályos jogszabályok és a szakma szabályainak betartásával, valamint az arányosság követelményének megfelelően történt meg.

III.

A rendőri intézkedések elleni, konkrétan megfogalmazott kifogások vonatkozásában állásponantom a következő:

- 1) Sem a szállításakor, sem az előállítása során nem közölték velem az intézkedések okát. Erre vonatkozóan a rendőri jelentésben – amelyek közokiratnak minősülnek, így az ellenkező bizonyításáig az abban foglaltakat bizonyítottak kell tekinteni – leírtakat figyelembe véve – *„közöltem velem, hogy jogszerű intézkedésem ellenszegülése és személyazonosság megállapítása véget előállítom (...). Az intézkedés alá vont ezt megértette.”* – megállapítást nyert, hogy az intézkedő rendőr a tájékoztatási és felvilágosítási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett.
- 2) Az intézkedő rendőrök tiszteletlenül beszéltek velem. Erre vonatkozóan az iratok között nem merült fel adat, a panaszos állítását pedig objektív módon alátámasztani és a tanúk nyilatkozatát – elfogultságuk okán – bizonyítékként figyelembe venni nem lehetett, ezért a panaszos állítása nem volt kétséget kizáróan bizonyítható. Mindezek alapján a panaszt e része vonatkozásában elutasítom.
- 3) Édesanyját, valamint az igazoltatásnál jelen levő két rokonát – akik a panaszos személyazonosító okmányával bementek a rendőrkapitányságra annak érdekében, hogy igazolják a panaszost – tévesen tájékoztatták akkor, amikor közölték velük, hogy ilyen nevű személyt nem hoztak be, majd felszólították őket arra, hogy hagyják el az épületet. E körülményre vonatkozóan a rendőrségi iratok nem tartalmazznak adatot, így a panaszos ezen állítása nem nyert bizonyítást, ezért a panaszt e tekintetben elutasítom.

A jogi képviselő által előterjesztett kifogások kapcsán állásponantom az alábbiak szerint összegezhető:

1. A jogi képviselő állásponntja szerint az eljáró rendőrök az intézkedés során az Rtv. több rendelkezését is megsértették, így nem tettek eleget az Rtv. 20. § (2) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek, másrésztől nem volt olyan, az Rtv. 29.§-ában megjelölt körülmény, amely panaszos igazoltatására okot adott volna. A fenti hivatkozott jogszabályok egyértelmű és világos felhatalmazást adtak arra, hogy a kifogásolt intézkedést a rendőrök jogszerűen végrehajthassák. A rendőrök önmagukat az intézkedés megkezdésekor ugyan nem igazolták – ennek egyébiránt az volt az oka, hogy bűncselekmények elkövetése és bűnüldözési érdek volt az intézkedést indukáló körülmény – azonban mind egyenruhájuk, mind pedig az azon elhelyezett azonosítószámuk egyértelműen igazolta őket, ezért ezzel kapcsolatban jogsérelem nem érte a panaszost, így e kifogás megalapozatlan.

2. Az Rtv. 33. §-ában foglalt előállítási okok közül az intézkedés során egyik sem merült fel, ezért a panaszos előállítása szükségtelen volt, valamint nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelménynek sem. A fent hivatkozott jogszabályok és a helyszínen tapasztaltak (a társaság külső jegyei, valamint a panaszos viselkedése) megfelelő jogalapként szolgáltak az intézkedések végrehajtására, ezért a már kifejtettek alapján a panasznak e része megalapozatlan.

3-6. pontban részletezett kifogások kapcsán a korábban kifejtettek szerint e panaszok megalapozatlanok.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestület a Rácz József és jogi képviselője által előterjesztett panaszt megvizsgálta és a fent hivatkozott állásfoglalásában azt megalapozottnak találta. A Panasztestület megítélése szerint a rendőri intézkedés sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz, személyi szabadsághoz, testi épséghez, valamint az emberi méltósághoz fűződő jogát, amely sérelmek összhatásukban elérik a sérelem azon fokát, amely indokoltá teszi az alapjog súlyos sérelmének megállapítását.

Az igazoltatás és az előállítás, valamint a bilincselés jogalapja kapcsán a határozat III. részében kifejtett indokok alapján a Panasztestület álláspontjával nem értek egyet, továbbá eltérő álláspontomat az alábbiak szerint részletezem.

Az intézkedés céljának közlése és az intézkedő rendőröknek az azonosítására vonatkozó kötelezettségük kapcsán a Panasztestület az alábbi megállapítást teszi:

"tekintettel arra, hogy az igazoltatás közlésére, továbbá az intézkedő rendőrök azonosítására vonatkozó kötelezettségüknek a panaszos állítása szerint az intézkedő rendőrök nem tettek eleget, és a rendőrségi iratok alapján nem merült fel olyan körülmény, ami a panaszos állítását kétségessé tette volna, az intézkedés céljának, jogalapjának közlése tekintetében a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelmét állapította meg."

Az eljárás során a rendelkezésre bocsátott és fent nevesített iratok alapján megállapítást nyert, hogy a panaszos jogi képviselőjének 2010. március 12-én kelt beadványa a rendőrök azonosítási kötelezettségének megszegését nem érinti, ennek említésére csak több hónappal később, 2010. szeptember 13-án kelt beadványban került sor. E körülmény kétségessé teszi a panaszos állításának valóságtartalmát, hiszen ha ezt nem sérelmezte az eljárás kezdetekor – az intézkedés szinte minden más elemét viszont igen –, akkor e kifogás előterjesztésére több hónappal később miért került sor. Az intézkedés részmozzanatait érintő kifogásoknak a különböző időpontokban történő előterjesztése életszerűtlenné teszi a panaszos által előadottakat, valamint a rendőrségi iratokban ezt alátámasztó adatok nem lelhetők fel. A már korábban kifejtetteket fenntartva a panaszos és a jogi képviselő által elmondottakat nem lehetséges kétséget kizáró módon bizonyítani, ezért a Panasztestület fenti megállapításával nem értek egyet. Egyébiránt az intézkedésről készült rendőri jelentés az azonosítási kötelezettségre vonatkozóan valóban nem tartalmaz adatokat, ezt azonban az adott intézkedés írásbeli rögzítésekor a rendőrnek nem is kötelessége megtenni. Amennyiben az

intézkedéssel kapcsolatban e tekintetben kifogás merül fel, úgy lehetőség van – akár kiegészítő jelentés, vagy írásos nyilatkozat formájában – a rendőrt erre vonatkozóan nyilatkoztatni. Megjegyzem, hogy a szolgálati fellépés módjával kapcsolatban a Panasztestület a döntés előkészítése során a Rendőrséghez írt megkereséseiben nem kért az intézkedő rendőröktől kiegészítő jelentést, és kérdéseket sem tettek fel e körülményre vonatkozóan.

Az előállítás jogalapja és arányossága kapcsán a Panasztestület az alábbi megállapítást tette.

„A Testület (...) a rendelkezésre álló információk alapján megállapította, hogy a panaszos személyazonosságának hitelt érdemlő igazolására a rendőri állítással szemben, a helyszínen, több módon is sor kerülhetett volna, ezért a panaszos előállítására a vizsgált előállítási ok alapján az arányosság követelményének megsértésével került sor.”

A határozat II. részében kifejtettek alapján az előállításnak megvolt a megfelelő jogalapja. Az előállításról készült rendőri jelentés – szemben a panaszos állításával – pedig világosan tartalmazza azt is, hogy miért került sor a Ráczy Józseffel szemben foganatosított kényszerintézkedésre és azt is, hogy az előállítás kezdetekor ezt közölték is vele. A jelentés szerint, nevezett nem tudta magát fényképes okmánnyal igazolni, továbbá a vele szemben kezdeményezett rendőri intézkedést – többszöri figyelmeztetés ellenére – akadályozta, ezért került sor az előállítására. Az Rtv. már hivatkozott szakaszai mellett a 19. § (1) bekezdése egy tágabb értelemben vett, általános felhatalmazást tartalmaz, miszerint „A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése pedig felhatalmazást ad a rendőrnek az ellenszegülés esetére: „A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

A rendőri jelentés alapján megállapítható, hogy a panaszos agresszíven lépett fel a rendőrökkel szemben, a számbeli fölénnyben lévő társaság tagjait a rendőrökkel szemben (viselkedésével, megjegyzéseivel) hergelte, az intézkedés eredményes végrehajtását akadályozta. A panaszos e magatartása az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. Rendelet 40/A. § (1) bekezdésben⁵ foglalt tényállás megvalósulásának gyanúját vetette fel, hangsúlyozva azt a tényt is, hogy az előállítás alapjául szolgáló, az intézkedéskor tapasztalható tények alapján dönt a rendőr az előállításról. Az előállítás jogszerű abban az esetben is, ha az előállításhoz a törvényben megkövetelt szabálysértés, vagy bűncselekmény gyanúja nem éri el a büntetőjogi, vagy szabálysértési jogi felelősség megállapításához szükséges megalapozottság szintjét. Azaz amennyiben az intézkedés során a rendőr számára komolyabb mérlegelés nélkül megállapítható, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása a tapasztalt körülmények alapján a szabálysértés, vagy a bűncselekmény lehetőségét nyilvánvalóan felveti, ez kellő alapot szolgáltat az előállításra.

A Panasztestület „a rendőrök által az intézkedések során tanúsított magatartás miatt megállapította a panaszos emberi méltóságának és tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.”. A Panasztestület e megállapítását kizárólag a panaszos nyilatkozatára alapozta,

---

⁵ 218/1999. (XII. 28.) Korm. Rendelet 40/A. § (1) Aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

egyéb adat e körülmény bizonyítására nem merült fel, ezért a határozat II. részében kifejtettekre is hivatkozva az állásfoglalás e részével nem értek egyet.

A Panasztestület a ruházatátvizsgálás jogalapja tekintetében az alábbi megállapítást teszi: „*a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos átvizsgálására az igazoltatás során kerülhetett volna egyedül jogszerűen sor, azonban a rendőri jelentésben az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezésre nem hivatkoztak. Az előállítás során fogantatosított átvizsgálás jogszerűtlen volt tekintettel arra, hogy magára az előállításra is megfelelő jogalap hiányában került sor, mindezek alapján a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.*”.

A ruházatátvizsgálás tényét egyébiránt a panaszos és jogi képviselője kifogásként egyik beadványában sem említi, azonban a Panasztestületi megállapítások kapcsán szükséges az Rtv. 29. § (6) bekezdésére hivatkozva megállapítani, hogy arra jogszerűen és szakszerűen került sor. Mind az előállításnak, mind pedig a ruházatátvizsgálásnak megvolt a megfelelő jogalapja, így az ezzel kapcsolatos Panasztestületi megállapítás megalapozatlan.

A bilincs alkalmazása kapcsán a Panasztestület az alábbi megállapítást teszi: „*A Testület a fentiek alapján megállapította, hogy a panaszossal szembeni kényszerítő eszköz alkalmazása nem volt jogszerű, ezért a Testület álláspontja szerint arra a panaszos személyi szabadsághoz, és a testi épséghez való jog jogának a sérelmével került sor*”.

Tekintettel a panaszos, valamint a társaságában lévő személyek és a rendőri egység közötti túlerőre, valamint a panaszos ellenszegülő magatartására alappal lehetett arra számítani, hogy akár a panaszos, akár a többi személy megtámadja a rendőröket, vagy az intézkedés helyszínéről eltávozik, ezért megítélésem szerint – a határozat II. részében kifejtett jogszabályi felhatalmazás és indokok alapján – a bilincs alkalmazására jogszerűen került sor.

Összefoglalva megállapítható, hogy a rendőri intézkedés lefolytatását a panaszos magatartása generálta, a rendőri jelentés alapján életszerűtlen, hogy a rendőröket szidalmazó, velük flegmán és agresszívan viselkedő személy hirtelen segítőkésszé vált volna és felajánlotta volna, hogy személyi okmányait rendelkezésre bocsátja.

A Panaszos alapjogai az intézkedés végrehajtásához szükséges mértékben sérültek, ami nem okozott olyan jogsérelmet, amely alapján az alapjog súlyos sérelme megállapítható lenne.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése⁶, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein⁷ alapul

---

⁶ **Rtv. 92. §: (1)** Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést fogantatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

⁷ **93/A. § (6)** A Testület a panaszt kilencven nap alatt vizsgálja meg. A Testület az állásfoglalását külső befolyástól mentesen alakítja ki. A Testület az állásfoglalását megküldi az országos rendőrfőkapitány számára.

(7) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.

A határozat az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) és 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés, 109. § (1) és (2) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 29. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdése f) pontja, 48. § b) és C) pontjai, 93.§ (1)-(3) bekezdései, 93/A. § (7) és (9) bekezdései;
- Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23) számú IRM rendelet 38. § (1) bekezdése.
- az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. Rendelet 40/A. § (1) bekezdése.

Budapest, 2011. február „ .”

**Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**